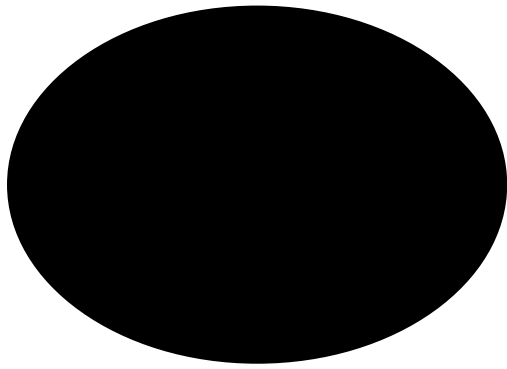

21 - O EUSKADIRAKO IDEIAK: EUSKAL HERRITARTASUN GUTUNERANTZ

Posted on 10/10/2012 by Naider

_Gernikako Estatutua eta Espainiako Konstituzioa dira, gaur egun, Euskal Herriko errealitate politikoari eusten dioten oinarritzko arauak. Beren eskumenak, antolakuntza eredua, ordezkaritza eta gobernu demokratikoko organoak, mugak eta sinboloak definitzen dituzte. Horrek guztiak berebiziko garrantzia du, zalantzarik gabe, idazteko garaian (1970eko hamarkadaren amaieran) krisi ekonomiko, sozial, hiri-ingurumen eta, batez ere, egiturazko krisia jasaten ari zen herrialde baten eraikuntzarako. , grabitate handiko izaera

politikoa. Euskal gizartearen zati honen autogobernurako akordioa (eta loturiko akordio ekonomiko-fiskala) sinatzea eta demokratikoki berrestea Euskal Herriaren historian parekorik gabeko lorpen politikoa izan zen. Bere autonomia fiskala berreskuratzea ezinbesteko tresna da herrialdeko inbertsioetarako. Euren autonomia politikoaren itzulera, demokratikoki adierazitako borondate kolektiboaren aitortza.

Autogobernu ekonomiko eta politiko hori, termino historiko eta konparatiboetan, ondo kudeatu da urteetan zehar. Azpiegitura garrantzitsuak eraiki dira, hezkuntza sistema publikoa, guztientzako unibertsitate bikaina, administrazio eraginkorra eta osasungintza unibertsala eta lehiakorra. Argi urteak aurreratu dira gure herri eta hirietako hiri-duintasunean. Gure lurraldeak hamarkadetako industrializazio neurrigabearen ostean jasan zuen ingurumen-hondamendia berreskuratu da. Eta, gainera, ondoz ondoko administrazioaileek gizarte zibilarekin batera lagundu ahal izan dute beren negozio, kultura eta sormen abentura batzuetan.

Baina, kontzertu ekonomiko-fiskalaz eta kudeaketa-eskumen eskusibo ugari dituen administrazio bat abiatzen den erakunde adierazgarri batzuez gain, gizarte baten bilakaera iraunkorrek bere baitan printzipio, eskubide eta hiritar-balio batzuk ezarri eta unibertsalizatzea eskatzen du. ez Estatutuak ez Konstituzioak ezer esaten ez dutenak.

Eta hemen dago Euskal Herrian hainbeste egiteko falta den. Euskadi arraza mistoko gizartea da, jatorri kultural anitzak dituen. Hamarkada batzuk apenas eman dituen gizartea demokratizazio prozesu propioa aurkitzen. Askatasuna eta berdintasuna oraindik elkarbizitza dokumentu partekatuetan jasota ez dauden gizartea. Elkartasunaren eta justiziaren bertute demokratikoak gure irudimen komunekiko frontispizio batean zilaturik ez dauden lekua.

Orain badirudi azkenean frankismoaren itzal luzea eta hari loturiko ETA fanatismoa atzean uzten hasiak garela; orain, erlijioa salbatu nahi dutenen arimaz baino ez du arduratzen; orain, militarrek GKEz mozorrotzen hasita; orain administrazioak esplotatzaileak jazartzen dituela; orain justizia bere jauregiak uzten hasten dela; orain tolerantzia hori burua altxatzera ausartzen da; Orain da **euskaldunon aberri etiko bat eraikitzeke unea**. Gure gizartea eraikitzen den oinarritzko printzipioak barne hartzen dituen **Herritartasun Gutunean** oinarritutako aberria, benetan aske diren hiritarren eskubideak bermatzen dituen, Euskal Herria gizarte-sistema bidezko baten oinarrietan eraikitzen duena. berdinen arteko lankidetzaz.

Herritartasun Gutun honek izan behar du euskaldunen arteko akordio berri honen funtsa. Ez erregimen ekonomiko-fiskala ezartzeko, ezta kudeaketa publikoaren eskumen berriak mugatzeko ere. Datozen 20 urteetarako Euskal Herria eraikitzeke oinarria den **elkarbizitza demokratikoaren aldeko kontzertua** da. Gure proiektu partekatua, Euskadi, oinarritzen den printzipio demokratikoez hitz egiten duen *Herritartasun Gutuna*: askatasuna eta berdintasuna. *Herritartasun Gutuna*, euskal herritarren eskubide politiko, sozial, zibil eta ekonomikoei buruzko **adostasuna ezartzen duena**: osasunerako, hezkuntzarako, ongizaterako, etxebizitzarako eskubidea, osoa eta eraginkorra. berdintasuna herritar guztientzat, beste hainbat alderdiren artean. *Herritartasunaren Gutuna*, herritarrak edozein egoeratan zapalkuntzaren, bazterkeriaren, pobreziaren eta ezjakintasunaren aurka babesten dituen *elkartasun eta justizia balioen gainean interpretatua*.

Herritartasun-akordio horren oinarrietan izango da, gerora Espainiarekiko edo Europarekiko subiranotasun politiko handiago edo txikiago batera joan ahal izateko. Eta, hain zuzen ere, gaur egungo Europar Batasunean, beharbada, apur bat sakondu beharko genuke. Merkatu komuna eta moneta bakarra eraikitzen zuzendutako araudi eta erakunde burokratiko ikaragarriekin batera, Europar Batasunak gure *Gutunaren idazketa argitzeko abiapuntu gisa Euskal Herriarentzat izugarri baliagarria izan daitekeen altxor bat ezkututzen du. Herritartasuna: Europar Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutuna*. Bruselako bulegoetan ahaztu samarra bada ere, *Oinarrizko Eskubideen Gutuna* Batasuneko herritar guztien giza eskubideen xedapenak jasotzen dituen dokumentua da eta Batasuneko estatu kide guztientzat loteslea da. Erresuma Batua eta Polonia).

Dokumentu horretatik abiatuta, Euskal Herriak bere *Herritartasun Gutuna* eraiki dezake, gure artean oraindik izapidetzen ari den adiskidetze prozesu nazionalaren parte den urteetako basakeria terrorista, fanatiko eta era guztietako gabezia demokratikoen ostean. gizarteak estoikoki jasan duela hainbeste urtez.

Gure ordezkari politikoek adostuta, sentsibilitate guztien prozesu parte hartzaile eta inklusibo baten ondoren, Gutuna herritarrek onartu beharko lukete eta onartu ondoren, bere edukiak gure gizarteko kultur ondarean zabaltzeko, hezitzeko eta unibertsalizatzeko etengabeko prozesu bati ekin. Eta, ziur aski, azken zati hau denetan zailena izango da, gure gizartean oraindik hain hedatuta dauden kontrabaliario batzuk aldatzen saiatuko delako.

Hauteskundeetatik aterako den hurrengo gobernuak eta presidente izango den hurrengo lehendakariak proiektu ederra izango luke tresna honekin bere herriarentzat. Bere garapenak, dudarik gabe, **askatasunera eta guztion arteko berdintasunerara** eramango gaituen proiektua.

There are no comments yet.